Mobility+

SUUNISED LIIKUVUSPROJEKTIDE KAVANDAMISEKS

Koolitusjuhend
tulevasteks liikuvusprojektideks

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ADICE
COOPERATION ET MOBILITÉS INTERNATIONALES

merseyside EXPANDING HORIZONS

JMK JOHANNES MIHKELSONI KESKUS

EPN GERMANY

SISUKORD

Sissejuhatus 3

- Käesoleva koolitusjuhendi eesmärgid ja ülesanded 3
- Koolitusjuhendi pedagoogiline ülesehitus ja sisu 4
- Mobility+ projekt ja koolitusjuhend 4

1. Rahvusvaheline liikuvusprojekt ja võimalused osalemiseks olemasolevate rahastusallikate toel 5

- Kellele ja millal esitada ettepanek rahvusvahelise liikuvusprojekti kohta 7
- Erinevad liikuvuse liigid 7
  - Tööpraktika Euroopas 7
  - Vabatahtlik Tegevus 8
  - Töö ja ettevõtlus 9

2. Rahvusvaheliste liikuvusprojektide eelised ja nende tutvustamine 11

- Rahvusvaheliste liikuvusprojektide eelised 12
- Kuidas tutvustada rahvusvaheliste liikuvusprojektide eeliseid? 14
- Europass, et teha kokkuvõte õppimisest veebiportfoolios 17

3. Eduka liikuvusprojekti tingimused: metoodika osaleja toetamiseks enne liikuvusprojekti, selle ajal ja pärast seda 18

- Rahvusvahelise liikuvuse tingimused 19
- Metoodika osaleja toetamiseks enne liikuvusprojekti toimumist, selle ajal ja pärast 20

4. Liikuvuse edulood ja statistika 22

- Tööpraktika 24
- Vabatahtlik tegevus 25
- Ettevõtlus 28

5. Kuidas leida lisateavet, partnereid ja taotleda rahastamisvooge? 30

- Liikuvusvõimaluste rahastamisvõimalused 31
  - Erasmus+ 31
  - Euroopa solidaarsuskorpus 32
  - Erasmus noortele ettevõtjatele 32
- EPALE platvorm 33
- Liikuvusprojektide lisavõimalused igas partnerriigis 33

Sissejuhatus

Käesoleva koolitusjuhendi eesmärgid ja ülesanded

+ Selle koolitusjuhendi eesmärk on luua koolitus, mida rakendavad kõik partnerorganisatsioonid ja mida pakutakse täiskasvanuhariduse valdkonna spetsialistidele. See annab võimaluse **tulevastes rahvusvahelistes liikuvusprojektides osalejaid paremini toetada ja juhendada.**

+ Täiskasvanuhariduse valdkonna spetsialiste on kõige olulisem teavitada, juhendada ja koolitada siis, kui nad peavad aitama abisaajatel leida lisateavet või alustada konkreetset rahvusvahelist liikuvusprojekti. Samuti on eesmärk, et täiskasvanuhariduse spetsialistid **mõistaksid, millist mõju** võivad rahvusvahelised liikuvusprojektide kogemused avaldada nii osalejatele kui ka täiskasvanuhariduse valdkonnas tegutsevale organisatsioonile.

Koolitusjuhend annab teavet ja määratleb, mida mõistetakse „rahvusvahelise liikuvusprojekti" all. Samuti veenab see täiskasvanuhariduse töötajaid, et rahvusvahelised liikuvusprojektid on osalejate profiilile tõeline **lisaväärtus**. Juhend teavitab täiskasvanuhariduse töötajaid ka erinevatest **liikuvusprojektide võimalustest ja rahastamisest** ning võimaldab neil aktiivselt osaleda.
2019. aastal oli Euroopa Liidu andmetel 25,1% ehk 18,6 miljonit 16–29-aastast noort EL-is vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus, kusjuures naiste puhul oli risk veidi suurem kui meeste puhul.

teavitada

veenda võimaldada

+ Kuna COVID-19 pandeemia halvendas kõige ebakindlamates tingimustes olevate inimeste olukorda (nt alates märtsist 2020 langes Prantsusmaal vaesusse üle ühe miljoni inimese), siis on esmatähtis võimaldada spetsialistidel luua rahvusvahelisi liikuvusprojekte. Rahvusvaheline liikuvus võib tõepoolest olla nende probleemide vastus, sest see pakub osalejatele võimaluse **arendada sotsiaalseid, kutsealaseid ja kultuuridevahelisi oskusi,** mis võivad aidata jätkata õpinguid, siseneda tööturule ja/või arendada oma karjääriplaani.

COVID-19

Informeerimine, juhendamine ja koolitamine annab võimaluse:
- **parandada** täiskasvanute koolitajate juurdepääsu liikuvusprojektidele ja **nende kasutuselevõtmist**;
- **hõlbustada** täiskasvanud õppijate **integreerimist** tööturule.

+ Selle **kirjaliku juhendi eesmärk** on olla lähtepunktiks potentsiaalsetele tulevastele liikuvusprojektidele, aidata täiskasvanutega töötavatel inimestel käivitada oma projekti ja saada kogu põhiteave ühest kohast ja kasutajasõbralikus vormis. Juhend on jaotatud mugavateks osadeks, milles on iga aspekti kohta esitatud selged sammud ja toimingud ning lisatud edulood/juhtumid ja integreeritud lingid.

parandada hõlbustada

Samuti on saadaval **videoesitlus**, mis toetab juhendi igat osa ja esitab selle kohta põhiteavet.

Koolitusjuhendi pedagoogiline ülesehitus ja sisu

Käesolev juhend on jagatud viieks osaks.

1. Rahvusvaheline liikuvusprojekt ja praegused võimalused osalemiseks olemasolevate rahastamisallikate abil
2. Rahvusvaheliste liikuvusprojektide eelised ja nende tutvustamine
3. Eduka liikuvusprojekti tingimused: metoodika osaleja toetamiseks enne liikuvusprojekti toimumist, selle ajal ja pärast seda
4. Liikuvusprojektide edulood ja statistika
5. Kuidas leida lisateavet, partnereid ja taotleda rahastust?

Mobility+ projekt ja koolitusjuhend

+ See koolitusjuhend on välja töötatud projekti Mobility+ raames. Projekti Mobility+ eesmärk on teavitada ja koolitada täiskasvanuhariduse valdkonnas töötajaid, et tulevastes rahvusvahelistes liikuvusprojektides osalejaid kvaliteetselt toetada. Projektipartnerid usuvad, et tõhus ettevalmistus on võtmetähtsusega: ettevalmistus teadlikkuse parandamiseks ja kõige veenvamate argumentide, tõendite ja vahendite kasutamiseks, et julgustada ja valmistada ette tulevasi liikuvustegevuses osalejaid, nii et nende kogemus oleks kvaliteetne ja võimalikult kasulik.

+ Projekti eesmärk on täita see lünk täiskasvanute koolitajatele ja liikuvusprojektides osalejatele mõeldud uuenduslike ja paindlike koolitusprogrammide ja vahendite abil.

+ Projekti Mobility+ viiakse läbi riikidevaheliselt, sest iga partner toob oma kogemused, välja arendatud töövahendid ja teadmised rahvusvaheliste liikuvusprojektide juhtimisest, ja kohandab neid sihtrühmade vajadustega. Partnerid asuvad piirkondades, kus täiskasvanuharidusele suunatud Euroopa ja rahvusvaheliste liikuvusprojektide algatused on vähem kättesaadavad või vähem arenenud. Projektipartnerid asuvad Prantsusmaa, Saksamaa, Inglismaa ja Eesti linnades, mida on ulatuslikult mõjutanud tööpuudus. Tööhõivest eemale jäänud inimesed tuleb uuesti tööhõivesse tuua, millega kaasneb põhiteadmiste omandamine ja suhtlemisoskuste arendamine. Need eeldused vajavad individuaalse olukorraga kohandatud meetmeid.

+ Projekti käigus töötatakse välja lisavahendid ja meetodid, et koolitada täiskasvanuhariduse valdkonnas töötajaid osalejate ja eelkõige vähemate võimalustega osalejate toetamiseks (enne liikuvusprojekti, liikuvusprojekti jooksul ja pärast seda, et tagada kvaliteetne kogemus ja tugev mõju kutsealasele ja isiklikule arengule). See oleks võimalik tänu iga partneri kogemustele ja valdkonnapõhistele oskustele (liikuvusprojektide juhtimine, koolitus, tööhõive, omandatud oskuste ja teadmiste hindamine ja tõendamine).

1

Rahvusvaheline liikuvusprojekt ja võimalused osalemiseks olemasolevate rahastusallikate toel

Liikuvus viitab tegevusele, mis toimub võõras geograafilises, kultuurilises ja keelelises kontekstis, liikudes ühest riigist teise, et teha
- tööpraktikat,
- vabatahtlikku tegevust või
- tööd.

Rahvusvahelisi liikuvusprojekte peetakse nüüd kogu Euroopas uueks mitteformaalseks õppimisvõimaluseks, mille abil saab omandada uusi isiklikke ja ametioskusi ning saada uusi kogemusi.

Rahvusvaheline liikuvus võimaldab osalejatel arendada kultuuridevahelise kogemuse kaudu Euroopa teadvust, aga ka avastada uusi kultuurilisi ja sotsiaalseid olusid. See aitab kaasa riikidevahelise solidaarsuse arengule ja tugevdab suhteid, mis võivad pakkuda kõigile võimalusi nii olevikus kui tulevikus.

Seda peetakse eriti kasulikuks osalejatele (üldiselt vähemate võimalustega inimestele), sest neile antakse võimalus edendada oma sotsiaalset ja professionaalset karjääri. Praegu on olemas mitmesugused rahvusvahelise liikuvuse programmid (tänu institutsionaalsele toetusele kohalikul, riiklikul ja Euroopa tasandil), mis tõestab nende võimaluste tähtsust meie ühiskonnas.

COVID-19

Pärast COVID-19 pandeemiat võib inimeste välismaale saatmine tunduda raskesti hallatav, kuna liikuvusega võib kaasneda suur vastutus ja võimalikud riskid. Sellegipoolest on rahvusvaheline liikuvus endiselt võimalik, kuna paljud programmid on püüdnud kohaneda ja rakendada meetmeid, millega tagatakse osalejate ohutus.

Liikuvusprojektide jätkamiseks on kasutusele võetud uued viisid, nagu virtuaalne või hübriidne liikuvus. Füüsilist liikuvust saab tagada ohutult, kasutades mõningaid abivahendeid ja võttes arvesse ettevaatusabinõusid.
- Virtuaalne liikuvus viitab tegevusele, mida toetatakse veebitehnoloogia kaudu ning mis võimaldavad osalejatel kogeda rahvusvahelist liikuvusprojekti, kuigi nad füüsiliselt ei reisi. See on huvitav lahendus, mis pakub alternatiivi neile, kes ei saa reisida vastuvõtvasse riiki, kuid soovivad siiski saada interneti vahendusel rahvusvahelise kogemuse.
- Hübriidne liikuvus viitab sellele, et liikuvust alustatakse virtuaalsete tegevustega vastuvõtva struktuuriüksuse koduriigist ja seejärel jätkatakse võimalusel füüsilise liikuvusega vastuvõtvas riigis.

COVID-19

Soovitatav on jälgida regulaarselt COVID-19 olukorra ajakohastamist institutsionaalsete veebisaitide kaudu (nt Euroopa Haiguste Ennetamise ja Tõrje Keskus: https://www.ecdc.europa.eu/en) ning saata inimesi ainult sellistesse riikidesse, kus COVID-19 nakatumiskordaja on madal. Samuti on soovitatav paluda osalejatel enne riigist lahkumist teha COVID-19 test ja viibida ettevaatusabinõuna vastuvõtvas riigis teatud aja karantiinis.

Kellele ja millal esitada ettepanek rahvusvahelise liikuvusprojekti kohta?

Töö leidmine, juurdepääs koolitustele ja ühiskonda integreerumine sõltuvad ühelt poolt inimese töökogemusest ja oskustest ning teiselt poolt tema isiksusest ja omandatud sotsiaalsetest oskustest.
Inimene võib olla haritud, tal võib olla selge projekt, kuid töö leidmisel võib tal olla raskusi näiteks eneseusalduse ja sotsiaalse avatuse puudumise tõttu. Sotsiaalsed oskused loevad sotsiaalse integratsiooni protsessis sageli palju rohkem kui oskusteave.
Liikuvusprojekti rakendamine tähendab osalejate jaoks investeeringut, kuna nad peavad lahkuma oma keskkonnast, vastutama, parandama oma võimet teha olulisi otsuseid ja olema kaasatud kohalikus kogukonnas. Seetõttu on edendamise eesmärk anda osalejatele võimalus teha ise otsuseid ja algatusi.

Rahvusvaheline liikuvus on hea võimalus paljudele.

- Noortele tööotsijatele:
- ennast proovile panna / tõestada oma tööalaseid eesmärke;
- lõpetada koolitus arvestades oma hetkeolukorraga;
- saada enne tööturule sisenemist kogemusi;
- saada iseseisvamaks, kui selleni on olnud raske jõuda;
- ületada töötuse ja tööturul hõivatuse vahel olev lõhe.

- Inimestele, kes soovivad oma ellu muutust:
- võtta paus või saada pärast ebakindlat või keerulist perioodi taas joonele;
- panna end muutuste nimel proovile.

- Noortele, kes otsivad „oma teed“:
- vastata küsimustele „kus ma olen praegu“ ja „kuhu ma lähen“;
- anda uut hoogu, taastamaks motivatsiooni, alustades uut projekti või tehes oma elus muudatusi;
- pakkuda „sukeldumisperioodi“, mille jooksul töövaldkonda konkreetsemalt avastada ja end selles proovile panna.

Erinevad liikuvuse liigid

Erasmus+ **TÖÖPRAKTIKA EUROOPAS**

	Kutsehariduse ja -koolituse programm Erasmus+ raames
MIKS?	Tööpraktika võimaldab omandada töökogemust ettevõttes või ühingus kõigis valdkondades: turundus, disain, arhitektuur, haldus, sotsiaalvaldkond jne.
EESMÄRGID ON JÄRGMISED	• arendada erialaseid ja sotsiaalseid oskusi; • arendada vähemalt ühe võõrkeele oskust; • suurendada tööalast konkurentsivõimet; • taaselustada tööotsinguid värskete kogemustega.
TINGIMUSED	Reisikulud, toitlustuse, majutuse, taskuraha, kindlustuse ja keeletoe tagab koordineeriv organisatsioon kui Erasmus+ toetuse saaja. • Alates 18. eluaastast; • Kestvus 3 kuni 12 kuud; • ELi riikidele ja programmi partnerriikidele; • Võimalus olla tööotsija staatusega „kutseharidus- ja koolitusvaldkonna praktikant“.
KUIDAS KANDIDEERIDA?	Soovijad peavad ühendust võtma koolitusorganisatsiooniga, et teada saada, kas neil on Erasmus+ stipendiumid, või võtma ühendust rahvusvaheliste liikuvusprogrammide eest vastutava töövahendusnõustajaga.

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS

	Euroopa solidaarsuskorpuse praktika (ESC)
MIKS?	ESC praktika on võimalus saada koolitust, aidates samal ajal lahendada sotsiaalseid probleeme ja abistada abivajavaid kogukondi, arendades sellega oskusi ja saades töökogemusi.
EESMÄRGID ON JÄRGMISED	• arendada erialaseid ja sotsiaalseid oskusi; • lahendada sotsiaalseid probleeme; • abistada abivajavaid kogukondi; • arendada vähemalt ühe võõrkeele oskust; • saada töökogemusi.
TINGIMUSED	Tagatud on reisikulud, toitlustus, majutus, taskuraha, kindlustus ja keeleline toetus. • Vanusevahemik 18–30 eluaastat; • Kestvus 2 kuni 6 kuud, mida võib pikendada üks kord kuni 6 kuu võrra; • Peab olema ELi kodanik või omama kehtivat elamisluba kuni kodumaale tagasipöördumiseni; • Mõeldud ELi riikidele ja EL-i naaberriikidele; • Oskuste ja kogemuste eeldused puuduvad.
KUIDAS KANDIDEERIDA?	Osalejad peavad registreerima Euroopa solidaarsuskorpuse platvormil ja looma profiili. Seejärel saavad nad kandideerida väljakuulutatud võimalustele, pääseda üldisele veebikoolitusele ja isegi osaleda konkurssidel.

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS

VABATAHTLIK TEGEVUS

	Euroopa solidaarsuskorpus
MIKS?	Euroopa Solidaarsuskorpus on Euroopa Liidu algatus, mille eesmärk on anda noortele võimalus töötada vabatahtlikuna või osaleda projektides kodu- või välismaal, et aidata kogukondi ja üksikisikuid kogu Euroopas.
EESMÄRGID ON JÄRGMISED	• arendada erialaseid ja sotsiaalseid oskusi; • saada kasu inspireerivast ja võimestavast kogemusest; • tuua muutusi ja aidata abivajavaid kogukondi.
TINGIMUSED	Tagatud on reisikulud, toitlustus, majutus, taskuraha, kindlustus ja keeleline toetus. • Vanusevahemik 18–30 eluaastat; • Kestvus 2 kuni 12 kuud (2 nädalat kuni 2 kuud nooremate osalejate puhul, kel on vähem võimalusi); • Individuaalne või grupiviisiline vabatahtlik tegevus; • Peab olema ELi kodanik või omama kehtivat elamisluba kuni kodumaale tagasipöördumiseni; • Mõeldud ELi riikidele ja EL-i naaberriikidele; • Ei tohi olla varem osalenud EVS-projektis kauem kui 2 kuud; • Oskuste ja kogemuste eeldused puuduvad.
KUIDAS KANDIDEERIDA?	Noored peavad olema registreeritud Euroopa solidaarsuskorpuse (PASS) portaalis, et osaleda vabatahtlikes projektides ja/või algatada oma solidaarsusprojekti.

EU Aid Volunteers
We Care, We Act

	Humanitaarne vabatahtlik töö
MIKS?	Vabatahtlike lähetamise projektide eesmärk on saata väljaspool Euroopa Liitu asuvatesse organisatsioonidesse eri valdkondade eksperte, nagu haridus, kogukonna arendamine, riskide ennetamine, keskkond, tervishoid jne.
EESMÄRGID ON JÄRGMISED	• pakkuda vastuvõtvale organisatsioonile ja programmis osalejatele tegevustoetust ja eksperditeadmisi; • jagada oskusi ja teadmisi, et vastata kohalike kogukondade struktuuridele ja praegustele vajadustele; • aidata kaasa partnerstruktuuride tugevdamisele ja kohalike kogukondade vastupanuvõime suurendamisele.
TINGIMUSED	• Alates 18. eluaastast; • Kestvus 6 kuni 12 kuud; • Väljaspool EL-i asuvad riigid; • Peab olema EL-i kodanik või pikaajaline elanik mõnes EL-i liikmesriigis; • Juunior: vähem kui 5-aastane töökogemus; • Seenior: rohkem kui 5-aastane töökogemus.
KUIDAS KANDIDEERIDA?	Vabad töökohad täistööajaga ja veebipõhiste vabatahtlike töövõimaluste kohta EU Aid Volunteers'i kaudu avaldatakse EU Aid Volunteers'i platvormi vabade töökohtade lehel.

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS

TÖÖ JA ETTEVÕTLUS

	Euroopa solidaarsuskorpuse töökoht
MIKS?	ESC-i töö on võimalus töötada, aidates samal ajal lahendada sotsiaalseid probleeme ja abistada abivajavaid kogukondi, arendades sellega oskusi ja saades töökogemusi.
EESMÄRGID ON JÄRGMISED	• arendada erialaseid ja sotsiaalseid oskusi; • lahendada sotsiaalseid probleeme; • aidata abivajavaid kogukondi; • arendada vähemalt ühe võõrkeele oskust; • saada töökogemusi.
TINGIMUSED	Tagatud on reisikulud, toitlustus, majutus, taskuraha, kindlustus ja keeleline toetus. • Vanusevahemik 18–30 eluaastat; • Täistööajaga, kestvus vähemalt 3 kuud; • Maksimaalne kestus puudub, kuid rahaline toetus, mida maksab organisatsioon, kes võtab ESC osaleja tööle, on piiratud 12 kuuga; • Peab olema ELi kodanik või omama kehtivat elamisluba kuni kodumaale tagasipöördumiseni; • Saab osaleda koduriigis, EL ja EL-i naaberriikides; • Põhineb kirjalikul töölepingul, mis lähtub vastava riigi seadustest; • Sisaldab õppe- ja koolitusosa.
KUIDAS KANDIDEERIDA?	Osalejad peavad registreeruma Euroopa solidaarsuskorpuse platvormil ja looma profiili. Seejärel saavad nad kandideerida väljakuulutatud võimalustele, pääseda üldisele veebikoolitusele ja isegi osaleda konkurssidel.

	EURES - TMS/ Sinu esimene EURES töökoht
MIKS?	Programm on suunatud Euroopa tööotsijatele, et toetada neid töö, tööpraktika leidmisel mõnes muus EL-i liikmesriigis kui see, kus nad elavad.
EESMÄRGID ON JÄRGMISED	• arendada erialaseid ja sotsiaalseid oskusi; • saada töökogemusi; • saada abi tööalase projekti ettevalmistamisel.
TINGIMUSED	EURESe võrgustik pakub nõustamist ja finantstuge (töövestlusel osalemiseks, kvalifikatsiooni saamise hüvitamiseks, ümberasumiseks, keeleõppeks). • Taotleja peab olema EL-i kodanik või omama EL-is kehtivat elamisluba; • Programm „Your first EURES job“ („Sinu esimene EURES töökoht“) on isikutele vanuses 18-35 ja programm „Reactivate“ isikutele vanuses 35+; • Valitud töö peab asuma teises EL liikmesriigis või Islandil või Norras kui seda on taotleja püsiv asukohariik; • Töö kestus vähemalt 6 kuud ja tööaeg täis- või osalise koormusega (vähemalt 50% töökohariigi tavapärasest tööajast).
KUIDAS KANDIDEERIDA?	Soovijad peavad võtma ühendust EURES nõustajaga https://www.eures.ee/index.php/kontakt Töökohta võib leida ka iseseisvalt, kuid toetuste taotlemine toimub läbi EURES võrgustiku.

	Erasmus noortele ettevõtjatele
MIKS?	Eesmärk on omandada vajalikud oskused väikeettevõtte loomiseks ja/või juhtimiseks Euroopas. Spetsialiseerumise võimalusteks on sotsiaal- ja solidaarsusmajandus, teadus- ja arendustegevus, uued tehnoloogiad, koolitus ja nõustamine, taastuvenergia jne.
EESMÄRGID ON JÄRGMISED	• alustada edukalt oma tegevusega või arendada noort (vähem kui 3 aastat) ettevõtet; • tutvuda teiste turu ja erinevate äritegevuse viiside ja võimalustega; • leida ligipääsu uutele turgudele ja luua rahvusvahelisi partnerlussuhteid välisriikide ettevõtetega.
TINGIMUSED	Rahastamiseks makstakse ettevõtjale iga kuu ühekordne summa vastava vahetusriigi lubatud maksimumsumma alusel ja tegeliku ajavahemiku jooksul, mida uus ettevõtja veedab välismaal ja teeb koostööd vastuvõtva ettevõtjaga. • Alates 18. eluaastast; • Kestvus 1 kuni 6 kuud; • Saab toimuda EL-i riikides; • Äriplaanis peab olema esitatud konkreetne projekt või on alustatud ettevõtlust vähem kui 3 aastat tagasi; • Peab püsivalt elama ühes osalevas riigis.

2

Rahvusvaheliste liikuvusprojektide eelised ja nende tutvustamine

Rahvusvaheline liikuvus on ainulaadne võimalus, tänu millele saab osaleja rikastada oma väärtusi ja hankida kasulikke oskusi isiklike ja tööalaste projektide elluviimiseks. See võimaldab osalejatel saadud kogemuse abil areneda ning arendada sotsiaalseid ja tehnilisi oskusi mitmekultuurilises keskkonnas.

Valdkonnaüleseid oskusi saab arendada mitmel viisil, kuid riikidevahelised liikuvusprogrammid on selleks ainulaadne ja privilegeeritud võimalus. Rahvusvahelise liikuvuse kogemused annavad nii pehmete kui ka tehnilisemate oskuste arendamisel lisaväärtust. Seda tunnistavad üha enam tööandjad, kes leiavad, et töökogemus välismaal on kandideerimisel hea eelis.
Liikuvusprogramm annab osalejale võimaluse avastada ennast ja omandada erinevaid isiklikke oskusi. Elu teises keskkonnas võib mõjutada isikliku toimetuleku oskusi ja kohanemise dünaamikat.

Liikuvusest saadav kasu sõltub projekti kestusest. Lühiajalise liikuvuse (alla 2 kuu) korral, mis kehtib ka nooremate osalejate puhul, on liikuvus eelkõige võimalus õppida kogukonnas elama (järgima reegleid, juhendeid jne). Mida pikem on viibimise kestus, seda rohkem oskusi omandatakse mitmesugustes valdkondades. Osaleja on tavapärasest erinevas kontekstis ning peab kohanema teise keele, kultuuri ja keskkonnaga. See on kogemus, mille puhul liikuvuse lisaväärtus ulatub sügavamale erialasest raamistikust. See on eelkõige inimlik kogemus, isiklik seiklus.

Rahvusvaheliste liikuvusprojektide eelised

Kultuuriline kasu
see võimaldab avastada teisi kultuure ja eluviise. Võimaldab osalejatel leida uusi tuttavaid, saada teadlikuks erinevatest majanduslikest kontekstidest ja sotsiaalsetest erinevustest. See aitab kaasa suurema enesekindluse kujunemisele, sest puututakse kokku uute keskkondadega, ja aitab osalejatel muutuda teiste vastu sallivamaks. Need omadused on sotsiaalse ühtekuuluvuse ja Euroopa toimimise ja ülesehituse olulised alustalad.

Sotsiaalne ja suhetega seotud kasu
see tähendab, et osalejad peavad kohanema nii töömaailmaga kui ka erinevate eluviisidega. Liikuvuse käigus satuvad osalejad olukordadesse, kus neil on rohkem võimalusi kuulda uusi arvamusi, võtta arvesse erinevaid seisukohti, ning see annab võimaluse õppida kuulama, arutlema ja oma arvamust lugupidavalt väljendama.

Pedagoogiline kasu
osalejad peavad ise leiutama meetodeid ja viise, kuidas elada ja töötada, nad ei saa leida „valmis lahendusi“ ainult varasematele kogemustele tuginedes. Osalejatel on uues elu- ja töökeskkonnas sageli suurem mänguruum teha iseseisvaid otsuseid, kui neil oli tavakeskkonnas. Selle tulemusena muutuvad osalejad kohanemisvõimelisemaks, ettevõtlikumaks ja on uutele mõjuteguritele avatumad.

Uute perspektiivide avamine
mobiilsus on võimalus tuua esile teisi võimalusi, mida osaleja ei ole kunagi osanud ette kujutada, ning avada isiklikke või ametialaseid projekte uute võimaluste jaoks. Kuna osalejad on oma mugavustsoonist väljas, saavad nad pääseda ettekujutustest, mis näivad sulgevat uksi ja takistavad neid edasi liikumast. Seetõttu võib osalejatel tekkida tunne, et asjad võivad muutuda, nende võimalused avarduvad ning enesekindlus ja usaldus tuleviku suhtes suureneb.

Pehmete oskuste arendamine ja väärtustamine rahvusvaheline liikuvus võimaldab osalejatel arendada konkreetseid oskusi, mida saab tagasipöördumisel edendada:

PERSONAALSED OSKUSED

- Kohanemisvõime
- Enesekindlus
- Ettevõtlikkus
- Avatus
- Tolerantsus ja paindlikkus

PROFESSIONAALSED OSKUSED

- Professionaalsus
- Tehnilised oskused
- Digioskused
- Meeskonnatöö
- Projektijuhtimine

SOTSIAALSED OSKUSED (valdkonnaülesed oskused)

- Õppima õppimine
- Kultuuridevaheline mõtteviis
- Autonoomia
- Kohanemisvõime
- Initsiatiivi võtmine

NUTIKAD NÕUANDED JA SOOVITUSED OSALEJATELE, ET JULGUSTADA NEID OMA OSKUSI MÕISTMA JA KASUTAMA

- Muudab nad tööturul konkurentsivõimelisemaks;
- Võimaldab neil teistest inimestest eristuda;
- Muudab nad erinevates tööolukordades paindlikumaks ja kohanemisvõimelisemaks;
- Tänu mitteformaalsetele ja mitteametlikele meetoditele, mida tavaliselt vabatahtlikute tegevuses kasutatakse, õpivad nad tegutsedes ning tulevaste töökohtade taotlemisel on sellest kasu;
- Arendab nende pehmeid oskusi;
- Nad on aktiivsed ja tunnevad, et osalevad kodanikuühiskonnas;
- Annab neile võimaluse saada rahvusvaheliselt tunnustatud tunnistus, mis suurendab nende võimalusi tööturul edukalt hakkama saada.

Kuidas tutvustada rahvusvaheliste liikuvusprojektide eeliseid?

+ KUTSEALANE PÄDEVUS

Kutseoskused on valdkonnaspetsiifilised. Neid määratletakse kui erialaseid teadmisi ja kogemusi, mis on tavaliselt kombineeritud ühe või mitme asjakohase kutsekvalifikatsiooniga.
Isik, kellel on kutseoskused, tunneb konkreetse kutseala sisu ja tal on selles valdkonnas asjakohased kogemused.

+ PEHMED OSKUSED

Kuigi keegi ei saa olla täielikult valmis selleks, millega ta võib elus silmitsi seista, on oskusi, mis teevad teekonna lihtsamaks või rahuldust pakkuvamaks. Sellel oskuste kogumil on palju nimesid. Mõni nimetab neid terveks mõistuseks, teine nimetab praktiliseks tarkuseks. Ametialastes ringkondades nimetatakse neid pehmeteks oskusteks või eluoskusteks.
Pehmed oskused on need, mida on raske mõõta, kuid mis on vajalikud hea elu elamiseks. Pehmed oskused hõlmavad sotsiaalsete oskuste, inimsuhete, oskusteabe ja iseloomujoonte kombinatsiooni, mis aitab inimest tema sotsiaalses ja tööelus. Need erinevad tehnilistest oskustest selle poolest, et neid ei saa terviklikult õpetada. Kui näiteks puidutöötlemisoskuste kohta võib läbida terve hulga kursusi, siis pehmeid oskusi ei saa õppida klassis, selleks on vaja kogemust.
Kõikide elualade spetsialistid hindavad pehmeid oskusi, sest need on mitmekülgsete inimeste tunnuseks. Võtmepädevuste tuvastamiseks ja tutvustamiseks saab kasutada Euroopa võtmepädevuste kogumikku.

+ EUROOPA VÕRDLUSRAAMISTIK: KAHEKSA VÕTMEPÄDEVUST

Euroopa Liidu Nõukogu poolt 22. mail 2018 kinnitatud elukestva õppe kaheksa võtmepädevuse määratlus [1]:

1. Kirjaoskuse pädevus
Kirjaoskus on võime tuvastada, mõista, väljendada, luua ja tõlgendada mõisteid, tundeid, fakte ja arvamusi nii suulises kui ka kirjalikus vormis, kasutades visuaalseid, heli- ja audiomaterjale ning digimaterjale eri valdkondades ja kontekstides.

NÄIDE
Võime asjakohaselt suhelda.
Oskus lugeda ja mõista kirjalikke juhiseid.

[1] Nõukogu 22. mai 2018. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes EMPs kohaldatav tekst. (2018/C 189/01), Euroopa Liidu Teataja, 4.6.2018, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN

Sõnavara, grammatika ja keeleoskus.

Võõrkeele mõistmine, rääkimine ja kirjutamine.

2. Mitmekeelsuse pädevus

See pädevus määratleb võimet kasutada suhtlemiseks asjakohaselt ja tõhusalt eri keeli. Üldjoontes see jagab kirjaoskuse põhilisi apekte: põhineb võimel mõista, väljendada ja tõlgendada mõisteid, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi nii suulises kui ka kirjalikus vormis (kuulamine, rääkimine, lugemine ja kirjutamine) erinevates ühiskondlikes ja kultuurilistes kontekstides oma soovide või vajaduste järgi.

Valmisolek kasutada matemaatilist mõtlemist (mudelid, graafikud, diagrammid) nii isiklikus kui ka tööelus.

Oskus omandada, kasutada ja võrrelda teavet loeteludest, tabelitest, lihtsatest diagrammidest ja lihtsatest graafikutest.

3. Matemaatiline, loodusteaduste, tehnoloogia ja inseneriteaduste pädevus

a. Matemaatikapädevus on võime arendada ja rakendada matemaatilist mõtlemist ja arusaamist, et lahendada mitmesuguseid probleeme igapäevastes olukordades. Arvutamisoskust õppides peaks rõhuasetus olema nii protsessil, tegevusel kui ka teadmistel.

b. Pädevus loodusteadustes tähendab võimet ja valmisolekut selgitada looduses toimuvat, kasutades selleks omandatud teadmisi ja teadmiste kogumise metoodikat, sealhulgas vaatlusi ja katseid, et määratleda küsimusi ja teha tõenduspõhiseid järeldusi.

Võime leida, mõista ja kasutada teavet Internetis.

Kasutada sotsiaalmeediat suhtlemiseks.

4. Digipädevus

Digipädevus hõlmab digitaaltehnoloogia enesekindlat, kriitilist ja vastutustundlikku kasutamist ja kaasamist õppimisel, tööl ja ühiskonnas osalemisel. See hõlmab teabe- ja andmetöötlusoskust, suhtlemist ja koostööd, meediapädevust, digitaalse sisu loomist (sealhulgas programmeerimist), turvalisust (sealhulgas digitaalset heaolu ja küberturvalisusega seotud pädevusi), intellektuaalomandi küsimusi, probleemide lahendamist ja kriitilist mõtlemist.

Võimalus pühendada aega iseseisvale õppimisele.

Innukus omandada uusi oskusi.

Oskus koguda teavet teadusuuringute eesmärgil.

5. Isiklik, sotsiaalne ja õpipädevus

Isiklik, sotsiaalne ja õpipädevus on võime reflekteerida iseennast, juhtida tõhusalt aega ja teavet, teha konstruktiivset koostööd teistega, jääda paindlikuks ning juhtida oma õppimist ja karjääri. See hõlmab võimet tulla toime ebakindluse ja keerukusega, õppida õppima ning toetada oma füüsilist ja emotsionaalset heaolu.

Kohaneda kergesti uute olukordadega.

Võime tasakaalustada erinevaid seisukohti ja veendumusi, et jõuda kompromissile.

Olla salliv nende suhtes, kellel on teistsugused väärtushinnangud.

6. Kodanikupädevus

Kodanikupädevus on võime tegutseda vastutustundliku kodanikuna ja osaleda täiel määral kodaniku- ja ühiskonnaelus. Võime põhineb sotsiaalsete, majanduslike, õiguslike ja poliitiliste mõistete ja struktuuride, samuti globaalse arengu ja jätkusuutlikkuse mõistmisel.

Oskus muuta ideed tegudeks, pakkudes välja uusi lahendusi.

Võime tegevusi planeerida ja korraldada.

Oskus delegeerida ülesandeid vajaduse korral asjaomastele inimestele.

7. Ettevõtluspädevus

Ettevõtluspädevus viitab võimele tegutseda võimaluste ja ideede alusel ning muuta need teiste jaoks väärtusteks. See põhineb loovusel, kriitilisel mõtlemisel ja probleemide lahendamisel, algatusvõimel ja visadusel ning koostöövõimel, et kavandada ja juhtida projekte, millel on kultuuriline, sotsiaalne või rahaline väärtus.

Võime kogeda kultuurilisi ja usulisi erinevusi.

Mõista multikultuurilisi ja sotsiaalmajanduslikke erinevusi.

Kohaneda kontekstiga ja kohaliku kultuuriga ning tegutseda selle järgi.

8. Kultuuriteadlikkus ja kultuurilise väljenduse pädevus

Kultuuriteadlikkuse ja kultuurilise väljenduse pädevus hõlmab arusaamist sellest ja austust selle vastu, kuidas eri kultuurides ning mitmesuguste kunstide ja muude kultuurivormide kaudu ideid ja tähendusi loominguliselt väljendatakse ja edastatakse. See hõlmab ühiskonnas eri viisidel ja kontekstides oma ideede ja koha või rolli mõistmist, arendamist ja väljendamist.

+ MÕNED STATISTILISED ANDMED [2] RAHVUSVAHELISES LIIKUVUSES OSALEJATE SEAS LÄBI VIIDUD UURINGUST

Omandatud oskusi on palju ja mitmekülgseid

- Kõige ilmsemalt on saavutused seotud eelkõige sotsiaalsete ja inimlike oskustega (42,2% nimetas neid esimesena) ja keeleoskusega (27,3% nimetas neid esimesena).
- Tehniliste oskuste omandamine 17%.
- Keeleoskuse omandamine 87%.
- Organiseerimisoskuste omandamine (projekt, planeerimine, igapäevaelu korraldamine) 53%.
- Sotsiaalsete ja inimlike oskuste omandamine (kohanemine teiste keskkondadega jne) 83%.
- Mõtlemisainet elu, poliitika, Euroopa, rahvusvaheliste suhete jne kohta 45%.

Tõeline panus autonoomia ja avanemise saavutamisse

Kui liikuvuse kogemus arendab konkreetseid oskusi, mis on kasulikud tulevase tööturule integreerumiseks, siis on see osalejatele võimalus läheneda ka igapäevaelule, suhetele teistega, sallivusele jne erinevalt ja väga praktiliselt.

92%
- Kohaneda teiste kultuuride ja keskkondadega

76%
- Olla teiste kultuuride vastu avatud ja uudishimulik

73%
- Avastada muud väärtused

53%
- Kuulata teisi inimesi

34%
- Arendada oma külalislahkust

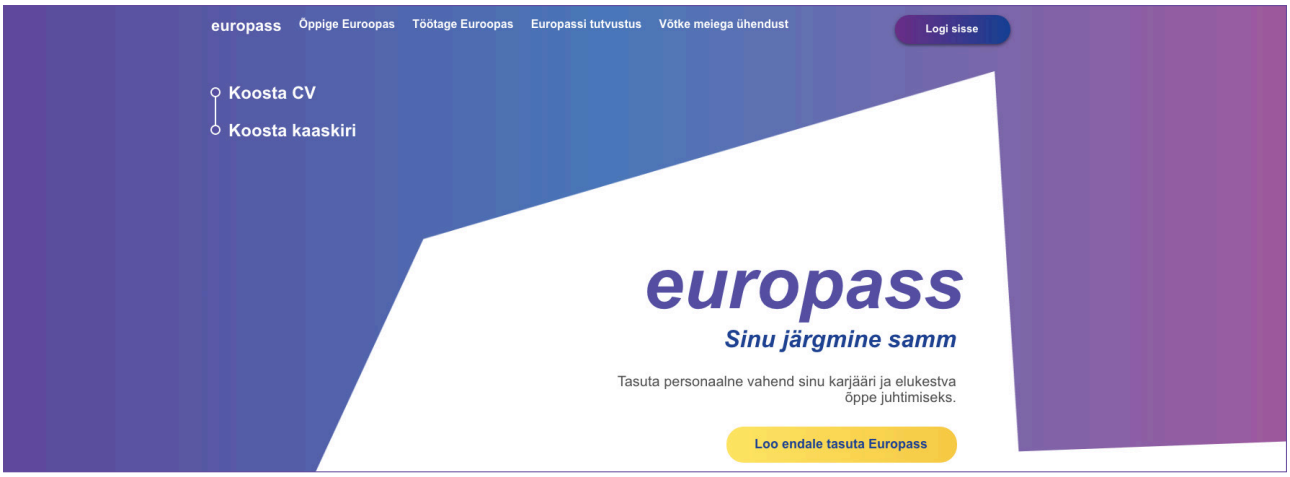
28%
- Paremini mõista inimsuhteid

2%
- Muud

[2] Need statistilised andmed pärinevad ADICE avaldatud brošüürist “Euroopa ja rahvusvaheline liikuvus”, www.adice.asos.fr.

L'ADICE PARCE QUE JE TROUVE QUE C'EST LE MOMENT PROPICE !
Je pars avec l'ADICE pour
Je pars avec l'ADICE pour Sauver l'environnement
Je pars avec l'ADICE pour vivre une expérience absolument de !
Je pars avec l'ADICE pour découvrir la nature et m'amuser
Je pars avec l'ADICE pour vivre de nouvelles expériences !!!
Je pars avec l'ADICE pour
Je pars avec l'ADICE pour
Je pars avec l'ADICE pour

Europass, et teha kokkuvõte õppimisest veebiportfoolios

Europass on kõige usaldusväärsem Euroopa vahend, mille abil saavad osalejad õppimist ja karjääri hallata. Europass võimaldab osalejatel oma oskusi ja kvalifikatsiooni Euroopas tõhusalt edasi anda, olgu see siis õpingute ajal, esimeses töökohas alustamisel või uute väljakutsete otsimisel. Euroopa Komisjon pakub seda teenust tasuta ja 29 keeles.

Europass julgustab astuma oma õppimises või karjääris järgmise sammu.

- Aitab mõtiskleda oma praeguste oskuste ja kogemuste üle.
- Lihtsustab CVde ja kaaskirjade koostamist redigeeritavate mallide abil.
- Annab kasutajatele täpset teavet töötamise ja õppimise kohta Euroopas.
- Annab asjakohastele tugivõrgustikele linke.
- Kohandab Europassi kasutajatele nende huvide ja pädevuste põhjal ettepanekud praktikakohtade või töökohtade (EURESi kaudu) ja uute kursuste kohta.

Europassi platvorm tutvustab ka „Europassi digitaalseid volitusi“, mis toodab kasutajatele autentseid võltsimiskindlaid digitaalseid sertifikaate, diplomeid või kvalifikatsiooni näitavaid dokumente. See on mõeldud dokumenteeritud tõendite koostamiseks ja seda saavad haridusasutused välja anda, kui kasutajal on olnud tähendusrikas kogemus.

+ LISATEAVE

Kuidas filtreerida kogu Europassi olemasolevat teavet, et anda asjakohast teavet, mis on kohandatud osalejate profiilile ja konkreetse töökoha või kursuse taotlemise vajadustele. Seda käsitletakse üksikasjalikumalt pädevuste käsiraamatus.

Kuidas tutvustada õppimist ja saavutusi näost-näkku olukordades, käsitletakse üksikasjalikumalt väärtustamise õpikodades.

3

Eduka liikuvusprojekti tingimused: metoodika osaleja toetamiseks enne liikuvusprojekti, selle ajal ja pärast seda

Liikuvus ei ole eesmärk iseenesest. See on mõttekas ainult siis, kui see on osa projektist, mille eesmärk on arendada või tuua esile iga inimese mitmekesised võimed ja oskused, et avada uusi uksi. Selleks, et liikuvusprojekt oleks edukas, peab see olema hästi ettevalmistatud projekt, mis on integreeritud eluprojekti. Liikuvusprojekt peab olema integreeritud iga osaleja isiklikku ja ametialasesse arenguteekonda: on vaja selgelt määratleda eesmärgid, mida hinnatakse tagasipöördumisel.

Rahvusvahelise liikuvuse tingimused

+ Selleks, et liikuvusprojekti eesmärgid ja oodatavad tulemused saavutataks parimal võimalikul viisil, on liikuvusprojekti ülesehitus väga oluline. Konkreetne projekt võimaldab kogeda liikuvusprojektis osalemist kindla teekonnana.

+ Projekt aitab visualiseerida osaleja soovid ja leida vahendid nende saavutamiseks. Tegemist on lähenemisviisiga, milles inimene on kaasatud lepinguliselt. Tagasi tulles võimaldab see osalejal oma kogemusi ja tugevusi arendada.

+ Projekti ülesehitamine ja selle üksi elluviimine ei ole kõigile lihtne. Teadmiste ja heade tavade vahetamine on näidanud, et paljud osalejad ei oska oma vajadusi ja ootusi analüüsida ega neid ametialases või isiklikus projektis vormistada.
Samuti peab projekt tulemuste saavutamiseks vastama vajadustele ja individuaalsele profiilile. Osaleja ja saatva organisatsiooni vahel toimuvad intervjuud, et selgitada välja osaleja taust, oskused ja eesmärgid.

+ Liikuvusprojekti korraldamise oluline aspekt on prognoosida ja määratleda tulevaste abisaajate profiil.
Osalejate profiili määratlemiseks tuleb arvesse võtta nelja elementi:
• koguda kogu vajalik teave osaleja kohta;
• mõista ametialast või isiklikku projekti;
• hinnata kandidaadi motivatsiooni ning teha kindlaks tema tugevad ja nõrgad küljed;
• sobitada kandidaadi profiil sobiva liikuvusprojektiga.

Metoodika osaleja toetamiseks enne liikuvusprojekti toimumist, selle ajal ja pärast

Toetust tuleks pakkuda enne liikuvust, selle ajal ja pärast seda. Seetõttu võib kasutada järgmist toetusmeetodit. Iga osaleja peab saama individuaalset toetust, mis on kohandatud tema vajadustega, et tema liikuvusprojekt saaks olla tõeliseks tõukeks sotsiaalse kaasatuse ja tööhõivele pääsemise poole.

NUTIKAD NÕUANDED JA SOOVITUSED LIIKUVUSPROJEKTI RAKENDAMISEKS

- On oluline, et metoodika peegeldaks liikuvusperioodi eesmärke.
- Osalejad peaksid selgitama, mida nad liikuvusest ootavad. Tegemist on reaalse projektiga, mitte vabaajareisiga.
- Saatev organisatsioon peaks tagama kogemuse kvaliteedi, eriti kui ootused on tegelikkusest kaugel, nagu sageli juhtub.
- Toetust saab ja tuleb kohandada igale inimesele individuaalselt.
- Saatev organisatsioon peab aitama noortel mõista oskuse põhimõisteid, aitama neil kindlaks teha, millised oskused neil juba olemas on, et leida võimalusi oma oskusi parandada.
- Saatev organisatsioon peaks andma nõu, kuidas liikuvusprojekti kõige paremini ära kasutada.
- Iga projekti saab ja tuleb kohandada osalejale.
- Saatev organisatsioon peab kontrollima, kas isik on rahvusvaheliseks õpirändeprojektiks valmis.
- Saatev organisatsioon peab võimaldama osalejatel aja jooksul dokumenteerida oma edusamme ja väärtustada oma teadmisi.
- Osalejaid tuleks julgustada enda üle järele mõtlema ja end protsessi käigus regulaarselt hindama.
- Tagasi tulles hinnatakse osalejat süsteemselt. Lõpphindamine on sama oluline nii saatva organisatsiooni kui ka osaleja jaoks, sest see võimaldab täpselt hinnata projekti panust võrreldes algsete eesmärkidega.
- Hindamine võimaldab osalejatel koguda oma rahvusvahelise õpirände kogemuse vilju.

	EESMÄRK	TEGEVUSED	OSALEJA ROLL	OODATAV MÕJU
SAMM 1 ettevalmistus	Aidata osalejal tuvastada tema varasemate kogemuste põhjal liikuvuse väljakutsed ning määratleda liikuvusprojekt, mis on kohandatud tema profiilile ja eesmärkidele.	Individuaalne töö osaleja profiili koostamiseks: osaleja teekond, oskuste loetelu; liikuvusprojekti motivatsiooni tutvustamine.	Osalejad võtavad aktiivselt osa rahvusvahelise liikuvusprojekti väljatöötamises.	Sõnastage esimene idee sellest, millist rahvusvahelist liikuvusprojekti võiks osaleja kasutada.
SAMM 2 heakskiit	Kinnitada rahvusvaheline liikuvusprojekt ja allkirjastada liikuvusleping; lepinguline kohustus.	Individuaalsed või grupisessioonid, et teavitada osalejat haldusnõuetest ja kinnitada rahvusvahelise liikuvuse projekt koos osalejaga.	Osalejad kohustuvad lepinguga osalema rahvusvahelises liikuvusprojektis koos saatva organisatsiooniga.	Kinnitage liikuvusprojekt koos osalejaga. Kontrollige, et oodatavad ülesanded vastavad kandidaadi ootustele. Tuletage osalejale meelde ülejäänud haldusnõudeid.
SAMM 3 väljasõidueelne	Võimaldada osalejatel omandada vajalikud oskused, et rahvusvaheline õpirändeprojekt oleks edukas. Valmistada neid ette uuteks kultuurikontekstideks. Ennetada võimalikke raskusi ja anda nõu, kuidas kohaneda.	Rühmakoolitused, õppeperioodid, praktiline koolitus, tunnistused ja kogemuste vahetus endiste osalejatega.	Osalejad jagavad oma projekti, määravad kindlaks projekti edukuse tingimused ja võimalikud raskused, millega nad arvavad, et võivad kokku puutuda.	Valmistage osalejad ette rahvusvaheliseks õpirändeprojektiks ja aidake neil omaks võtta mõtteviis, mis aitab neil kohaneda ja õppida.
SAMM 4 lõplikuks muutmine	Lõplik ettevalmistus enne väljumist.	Individuaalne või grupisessioon osalejate teavitamiseks ja haldusnõuete kinnitamiseks; lõplikud ettevalmistused koos vastuvõtva struktuuriga.	Osalejad allkirjastavad kolmepoolse lepingu (saatev organisatsioon, vastuvõttev struktuur, osaleja); valmistuvad lahkumiseks.	Kontrollige kõiki haldusnõudeid; valmistage osaleja ette lahkumiseks ja vastake tema viimastele küsimustele.
LIIKUVUS-PERIOOD	Jälgida osalejate edusamme, monitoorida ja hinnata sisukaid kogemusi.	Igakuine kirjalik tagasiside osalejalt, vajadusel konverentsikõne osalejaga; haldus- ja finantsjärelevalve; noorte tagasipöördumise korraldamine.	Automaatne hindamine, kasutades saatva organisatsiooni pedagoogilisi vahendeid.	Seadke osaleja sisse, et panna ta rahvusvahelise liikuvuse jaoks õppimispositsiooni.
SAMM 5 hindamine	Aidata osalejal saada rahvusvahelisest õpirändest kogemusi ja hinnata oma saavutuste väärtust.	Rühma hindamissessioonid, et vahetada kogemusi ja anda nõu osaleja erialase projekti jaoks. Omandatud oskuste valideerimine ja sertifitseerimine.	Osaleja osaleb grupisessioonidel, valmistab ette tulevast projekti.	Andke osalejatele vahendid, mille abil väärtustada oma rahvusvahelist liikuvust ja missiooni käigus omandatud oskusi.

4

Liikuvuse edulood ja statistika

Hindamine on oluline, et mõõta liikuvusprojekti mõju noore inimese isiklikule ja ametialasele arengule. Hindamine toimub osalejate tagasipöördumisel ja kuus kuud pärast tagasipöördumist.

+ STATISTIKA [3] NÄITAB, ET:

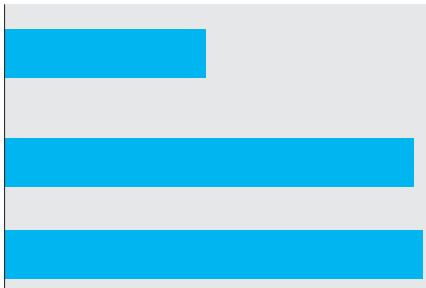
40% liikuvustegevuses osalenutest said teavet suusõnaliselt;

30% Interneti teel;

30% kohalike võrgustike kaudu (nt Töötukassa).

Seetõttu on tulevaste osalejate teavitamise jaoks tähtis tegevusi väärtustada ja teavet levitada. See on võimalik tänu osalejate esitatud tunnistustele, mis on avaldatud rahvusvahelist liikuvust pakkuvate organisatsioonide kodulehel ja erinevatel sotsiaalmeedia lehekülgedel.

+ PEAMINE TUVASTATUD MÕJU ON JÄRGMINE:

40% noortest leiab, et nad oskavad paremini arvamust avaldada, grupi ees rääkida ja oma käitumist erinevatele olukordadele ja rühmadele kohandada;

80% inimestest arvab, et nad suudavad projekti paremini juhtida ja on saanud enesekindlust juurde;

82% osalejatest ütleb, et neil on pärast seda kogemust selgem ja konkreetsem ettekujutus oma ametialasest projektist, võrreldes 40%-ga enne lahkumist.

Miski ei illustreeri paremini rahvusvahelise liikuvuse mõju kui endiste Euroopa praktikantide ja vabatahtlike kogemuse jagamine. Selles juhendis kirjeldab viis endist osalejat oma kogemusi. Nad räägivad oma tegevusest, õppimisest, kohtumistest, raskustest ja parimatest hetkedest liikuvusprojekti ajal.

Liikuvusprojektis osalemise kogemus Tööpraktika

Erasmus+

+ Théa, 28-aastane, Erasmus+, kutseharidus ja -koolitus Hispaanias

lingvistiline
Enesekindlus

Ojèni looduskaitsealal praktikat läbides oli mul võimalus töötada looduse ning loomade ja taimestiku lähedal. Minu igapäevaseks ülesandeks oli hoolitseda rühmade (koolide, perede jne) eest, et pakkuda looduskaitsealal giidiga ekskursioone, mille eesmärk oli suurendada keskkonnateadlikkust. Nende külastuste kaks peamist eesmärki oli keskkonnaharidus ja looduskaitse. Loomastiku

[3] Need statistilised andmed pärinevad ADICE-Europe Direct Roubaix'i avaldatud brošüürist "Euroopa ja rahvusvaheline liikuvus», mis on kättesaadav aadressil https://adice.asso.fr/les-publications/brochures/. Need arvud on võetud ADICE 2013. aasta väljaandest (kuue kuu järelkontroll).

See kogemus on olnud minu jaoks rohkem kui kasulik, see on olnud nagu ilmutus. Ma tulin välja oma mugavustsoonist, ma proovisin, ma kartsin, aga ma tegin seda.

ja taimestiku eest hoolitsemine oli samuti lahutamatu osa minu missioonidest. Iga päev hoolitsesime selle eest, et loomadel ei oleks midagi puudu ja et nad oleksid oma loomulikus keskkonnas terved.Mul oli võimalus töötada koos bioloogide, veterinaaride ja looduskaitsjatega, kes kõik suutsid oma kogemuste kaudu mulle uusi teadmisi anda ja tavasid tutvustada.
Olles töötanud üle viie aasta eripedagoogina väikelastega, tekkis minus soov ja vajadus avastada teine töökeskkond ja liikuda loodusele lähemale. Kuna olen mures keskkonna pärast ja tunnen kirge loomade vastu, oli minu jaoks oluline leida koht, mis vastaks minu väärtustele ja veendumustele. Tahtsin aidata, omal tasandil, ning suurendada teadlikkust keskkonnast ja loomade heaolust.
Suurim raskus, millega ma oma koolituse ajal kokku puutusin, oli keelebarjäär, tihti tahtsin end väljendada, oma ideid esitada, avalikkust teavitada, kuid ei julgenud seda teha, sest kartsin eksida, pelgasin, et mind ei mõisteta, et ma tundun naeruväärne. Kuid aja möödudes õnnestus mul see raskus ületada ja ma julgesin, ma rääkisin, ma tegin vigu, kuid õppisin, ma sain enesekindlamaks ja võitsin selle esimeste kuude hirmu. Täna olen uhke oma edusammude üle, mul on veel palju õppida, kuid tunnen nii keeleliselt kui ka isiklikult, et olen nende kuue kuu jooksul arenenud.
See kogemus on olnud minu jaoks rohkem kui kasulik, see on olnud nagu ilmutus. Ma tulin välja oma mugavustsoonist, ma proovisin, ma kartsin, aga ma tegin seda. Sain enesekindlust ja küpsesin. Nüüd võin ette kujutada oma elu siin Hispaanias ja olen nii õnnelik, et saan ökoloogilises reservaadis veel paar kuud töötada.
Kokkuvõtteks on lause, mis võtab minu jaoks selle kogemuse suurepäraselt kokku: „USU SELLESSE JA PROOVI!“

Vabatahtlik tegevus

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS +

Ornella, 27-aastane, Euroopa Solidaarsuskorpus Prantsusmaal

Kommunikatsioon
Enesekindlus
Vastupidavus
Kohanemisvõime

See on minu Prantsusmaale saabumise lugu. 2019. aasta märtsis lõpetasin 27-aastaselt magistriõppe rahvusvahelistes uuringutes. Üks minu toonaseid prioriteete oli õppida prantsuse keelt ja seejärel püüda leida tööd.
Kogukonnaühendus on kultuurikeskus, mis võttis mind vabatahtlikuna vastu ning andis mulle kõik abivahendid ja võimaluse areneda nii isiklikult kui ka professionaalselt. Lisaks pakub see keskus kõigile huvilistele igasuguseid töötubasid ja tegevusi, ilma vanuse või päritolu alusel diskrimineerimata. Kui sain aru, millised on nende tegevused ja prioriteedid, hakkasin huvi tundma Euroopa projektide vastu. Seega hakkasin kohe toetama oma referenti juba kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil rakendatud projektides.

Tahaksin mainida, et see kogemus on siiani minu erialase arengu seisukohalt üks olulisemaid.

Ei olnud lihtne kohaneda uues linnas, uues töökeskkonnas ja eelkõige täiesti teistsuguse temperatuuriga, mis on eriti raske minusuguse Sitsiilia naise jaoks.
Sellegipoolest oli üks minu suuri piiranguid juba algusest peale inimestega suhtlemine, nii et otsustasin alustada koostööd kõigi teiste vabatahtlike (minust nooremate) ja lastega, kes osalesid ühingu tegevuses. Oma tunnete väljendamise raskused on välismaal üks peamisi probleeme. See võib olla pettumuse või rahulolematuse allikas, kuid saladus on leida keegi, kes julgustab sind arenema ja kes on piisavalt kannatlik, et mõista sind ja sinu tundeid. Siin tööl olen leidnud inimesed, kes on kättesaadavad, kannatlikud ja kirglikud, kes mõistavad mind ja annavad mulle vahendeid, et saaksin jätkata.
See oli peamine saladus, et ületada oma piirid ja kohanemisperiood.
Nende kuude jooksul on olnud palju asju, mille üle ma olen uhke. Esiteks minu võime luua häid isiklikke suhteid kõigi ümbritsevate inimestega ja teiseks olen tõesti uhke kõigi nende asjade üle, mida olen siiani õppinud ja mida veel õpin. Kolmandaks olen ma enda üle väga uhke, sest tänu oma ambitsioonidele, vastupidavusele ja võimele uues kontekstis hästi integreeruda, suutsin ka oma hirmudega toime tulla ja esineda tööintervjuul prantsuse keeles. Tegin seda ja nüüd olen ühenduse ühingu uus töötaja ning osa sellest suurepärasest personalist ja perekonnast.
Kokkuvõtteks tahaksin mainida, et see kogemus on üks olulisemaid minu ametialase arengu seisukohalt. See on ainult minu isiklik kogemus, kuid tahaksin julgustada kõiki teisi tegema rohkem oma tuleviku nimel, jättes oma mugavustsooni, unustamata seejuures, et suured unistused saavad teoks ainult siis, kui nende saavutamiseks on olemas kirg ja pingutused. Ma kinnitan teile, et see on seda väärt ja et te ei kahetse seda.

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS

+ Marta, 23-aastane, Euroopa Solidaarsuskorpus Ühendkuningriigis

Minu nimi on Marta Lázaro Echavarren, olen 23-aastane ja olen pärit Pamplonast Navarrast Hispaaniast.
Kui lõpetasin ülikoolis õigusteaduskonna, sain stipendiumi, et teha praktikat välismaal. Tahtsin end proovile panna, teha midagi, mis annaks mulle võimaluse parandada oma tööoskusi ja inglise keelt, omandada kogemusi, aga ka areneda isiklikust seisukohast. Olen alati tahtnud elada välismaal ja kogeda uusi kultuure, keskkondi ja kohtuda uute inimestega. Mulle väga meeldib vahetada ideid, arvamusi ja harjumusi, sest need aitavad rohkem enda üle järele mõelda ja saada teistsuguse vaatenurga maailma kohta.

Kohanemisvõime
Kommunikatsioon
Vastutus

Siit sai alguse minu kogemus Merseyside Expanding Horizonsiga Liverpoolis. MEHiga ei teinud ma mitte ainult oma esimest praktikat, vaid mul oli ka võimalus saada kogemusi Euroopa solidaarsuskorpusega. Osalemine MEHis on olnud igas mõttes hämmastav võimalus. See on olnud väga suur isiklik areng - esimest korda elada teises riigis, üksi, ilma oma pere ja sõpradeta, teise keele ja kultuuri keskel. Olen selle aja jooksul palju küpsenud, olen õppinud ennast tundma ja avastanud uuesti Marta, keda ma ei tundnud. Nüüd olen peaaegu kõigis aspektides iseseisev. Olen kohtunud ka uute toredate inimestega. Nad on minust hoolinud ja mind algusest peale usaldanud. Olen neilt ja koos nendega palju õppinud.

MEH on mind kindlasti muutnud. See oli sõna otseses mõttes isiklik kasv. MEH aitab mul suurendada oma enesekindlust, ületada hirme, õppida tundma oma tugevaid ja nõrku külgi ning seda, kuidas nõrkusi ületada. Kes oleks võinud mulle öelda, et isegi mina kogen pandeemiat kaugel oma kodust!
Kutsealal oli see minu esimene töökogemus. Mulle on alati meeldinud rahvusvahelised ja ELi teemad ning tänu MEHile olen avastanud ELi projektid, mis mulle väga meeldivad ja millega võib-olla tulevikus töötan. Töö MEHis on mõnikord väljakutse: palju tähtaegu, palju projekte, kuid see on ka rahuldust pakkuv, kui töötan koos kogukonnaga. Tõepoolest, tunne, et saad midagi ja kedagi peale enda muuta, pakub rahuldust.
MEH-is olen avastanud kire töö vastu. Projektis on inimesed, kes töötavad selleks, et aidata teisi, ja see paistab nende tööst välja. Õpin palju oma kolleegidelt, nende kogemustest. Töötamine multikultuurses keskkonnas avab meelt ja rikastab. Võtmekohaks, et olen nii palju õppinud, on see, et nad on mind algusest peale väga usaldanud, sest on lubanud mul kanda vastutust. Olen ületanud hirmu inglise keeles rääkimise ees. Mulle meeldib, et selles ametis on inimestega suhtlemine nii oluline. Nende kuude jooksul olen õppinud uusi oskusi ja omadusi, mida ma isegi ei teadnud, et mul on. Kõik oskused, mida siin õpin, aitavad mul täpsustada oma ideid tulevase tööalase karjääri kohta. Mul on veel palju areneda, kuid loodan, et suudan ja oskan MEHis jäänud aega ära kasutada. Ma loodan, et olen jätnud MEHi endast parima, nagu nad on teinud minuga. Tänan teid, MEH.

Aitab mul suurendada oma enesekindlust, ületada oma hirme, õppida tundma oma tugevaid ja nõrku külgi ning kuidas neid ületada.

EU Aid Volunteers
We Care, We Act

Martin, 29-aastane, ELi arenguabi vabatahtlik Türgis

Minu nimi on Martin Pavelka ja olen ELi abi vabatahtlik Slovakkiast, kes on lähetatud vabatahtlike ja programmide koordinaatoriks Türki, Istanbuli. Minu vastuvõttev organisatsioon, Small Projects Istanbul (SPI), on valitsusväline organisatsioon, mille eesmärk on pakkuda elatusvahendeid rohkem kui 250 ümberasustatud perekonnale MENA piirkonnast ja neid integreerida. SPI on kogukonnakeskus, millel on naiste sotsiaalse ettevõtte haru Muhra. SPI-s tegelen erinevate haridus-, vaba aja veetmise, psühhosotsiaalsete ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tegevustega, et aidata pagulaskogukonnal (enamasti süürlastel) paremini Türgi ühiskonda integreeruda.

Projektijuhtimine
Mitmekülgsus
Kultuuriteadlikkus

Mina ja minu vastuvõttev organisatsioon SPI püüame aidata Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika pagulasperesid, luues neile turvalise koha, kus nad saavad õppida, üksteisega suhelda ja suurendada oma elatusvõimalusi. Me ei tööta mitte ainult laste ja noortega, vaid ka naistega. Rohkem kui nelikümmend ümberasustatud naist töötab meie sotsiaalses ettevõttes Muhra, kus nad valmistavad ehteid ja õmblevad jätkusuutlikke rõivaid. Kõigil neil on võimalus osaleda erinevatel koolitustel, nagu õmblemine, rätsepatöö, 3D-printimine või arvutikursused.
Vabatahtlike koordinaatorina vastutan meie vabatahtlike värbamise, koolitamise ja hoidmise eest, vabatahtlikud on meie organisatsiooni liikumapanev jõud. Enamik meie vabatahtlikest on türklased ja süürlased, kuid sageli võtame vastu ka teisi kandidaate,

Teiste kultuuride kontekstis elamine on suurepärane võimalus mõista, kui palju me ei tea, kui palju kultuure maailmas on ja et me kõik oleme omavahel seotud.

peamiselt Euroopast. Peale vabatahtlike haldamise vastutan ma ka enam kui kahekümne tegevuse rakendamise ja järelevalve eest nädalas.

Töötan väga rahvusvahelise ja mitmekesise meeskonnaga, kus kõik on erineva taustaga. Seetõttu püüan oma ideid lihtsalt väljendada ja distantseeruda oma normidest ja tõekspidamistest. Püüan täielikult kuulata, mida teised ütlevad, ilma et oleks vaja neid „oma tões“ veenda. Tänu kultuuridevahelisele tundlikkusele ja suhtlemisoskustele tunnen, et suudan luua sidet erinevate inimestega – nii tööalaselt kui ka isiklikult. Lisaks olen muutunud vastupidavamaks ja sisemiselt tugevamaks ning õppinud töötama piiratud ressurssidega. Töötamine meeskonnas, kus kõigil on erinev mõtteviis, on alati veidi keeruline. Teiste kultuuride kontekstis elamine on suurepärane võimalus mõista, kui palju me ei tea, kui palju kultuure on maailmas ja et me kõik oleme omavahel seotud. Samuti arvan, et on vaja pidevalt midagi õppida ja regulaarselt oma mugavustsoonist välja astuda.

Minu tegevus ei päästa maailma, see on pigem tilk ookeanis. Illusioonid ja liialdatud ootused mis tahes humanitaarsest rakendusest tuleb kõrvale jätta. Vastasel juhul võib tulla suur pettumus.

Ettevõtlus

Erasmus noortele ettevõtjatele

Virginia, 36-aastane, Erasmus noorele ettevõtjale Ühendkuningriigis

Minu nimi on Virginia, olen 36-aastane. Osalesin 6 kuud programmis „Erasmus noortele ettevõtjatele“ Shubbak Festivalil Londonis. Nagu nimigi ütleb, on Shubbak Festival (mis tähendab araabia keeles akent) aken tänapäevasesse kunstiellu araabia riikides ja diasporaas.

Eelkõige osalesin tihedas koostöös festivali kunstilise juhiga kolme aspekti arendamises: festivaliprojektide arutelu, noorte kunstnike programm ja professionaalide programm.
Osalesin sellises projektis, sest pärast seda, kui kaardistasin Kairos sõltumatu muusika hetkeolu-

Koostöö
Ettevõtlus

korda ja koordineerinud mitut araabia maadega seotud kunstiprogrammi, mõtlesin, et võiksin ise luua kultuuriprojekti.
Suurim väljakutse on olnud korraldada koostööd vaatamata Brexiti ebakindlusele. Minu vahetus toimus Ühendkuningriigi ja ELi vaheliste läbirääkimiste kuude jooksul ning meil ei olnud koostööperioodi kohta mingit ülevaadet. Tõepoolest, vahetus ähvardas esimese kolme kuu jooksul üleöö lõppeda. Seega korraldasime töö esimeseks kvartaliks ja kaalusime minu rolli uuesti pärast seda, kui saime kinnitust, et vahetus jätkub lõpuni.

Olen uhke, et suutsin hõlpsasti meeskonda integreeruda ja anda oma panuse festivali tegevuste arendamisse. Samuti olen uhke selle üle, et suutsin lisada festivalile väljastpoolt tulija perspektiivi.
See kogemus aitab mul luua partnerlussuhteid kohalike kultuuristruktuuridega selle festivali loomisel, mida soovin asutada.
Sõnad, mis võtavad kõige paremini kokku minu kogemuse, on heatahtlikkus ja koostöö.

Heatahtlikkus ja koostöö on sõnad, mis võtavad kõige paremini minu kogemuse kokku.

5

Kuidas leida lisateavet, partnereid ja taotleda rahastamisvooge?

Liikuvusvõimaluste rahastamisvõimalused

Erasmus+

KUIDAS TAOTLEDA?
Sõltuvalt sellest, millise programmi osa kohta te taotlust esitate, peate täitma spetsiaalse taotlusvormi. Võite järgida seda *samm-sammult koostatud juhendit*, milles selgitatakse, kuidas seda vormi kasutada.

- Riiklike büroode hallatavate detsentraliseeritud tegevuste jaoks palume esitada taotluse *Erasmus+ ja Euroopa solidaarsuskorpuse lehel*.
- Euroopa Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Täitevasutuse hallatavate tsentraliseeritud tegevuste puhul on teave taotlusvormide ja valikumenetluse kohta kättesaadav *EACEA veebisaidil*.

+ ERASMUS+

Erasmus+ on ELi programm hariduse, koolituse, noorte ja spordi toetamiseks Euroopas. Igal aastal avaldatakse üldine konkursikutse, mis pakub võimalusi organisatsioonidele ja üksikisikutele.
Erasmus+ on avatud üksikisikutele ja organisatsioonidele, kuigi abikõlblikkus on tegevuste ja riikides lõikes erinev.
Osaleda saavad riigid jagunevad kahte põhikategooriasse:

- programmiriigid: võivad osaleda täies ulatuses kõigis Erasmus+ programmi tegevustes;
- partnerriigid: võivad osaleda teatavates programmi tegevustes, kui täidavad konkreetseid kriteeriume või tingimusi.

Üksikisikud

Erasmus+ pakub võimalusi igas vanuses inimestele, aidates neil areneda ning jagada eri riikide asutustes ja organisatsioonides teadmisi ja kogemusi.
Üksikisikute võimalused

Organisatsioonid

Erasmus+ pakub võimalusi paljudele organisatsioonidele, sealhulgas ülikoolidele, haridus- ja koolitusasutustele, mõttekodadele, teadusasutustele ja eraettevõtetele.
Organisatsioonide võimalused

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS

KUIDAS TAOTLEDA EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUSE KVALITEEDIMÄRKI?

Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärgis tõendab, et korpuses osalev organisatsioon on võimeline pakkuma noortele vajalikke tingimusi solidaarsustegevuses osalemiseks.

Kvaliteedimärgis annab taotlevale organisatsioonile juurdepääsu Euroopa solidaarsuskorpuse rahastamisvõimalustele ja motiveeritud noorte reservile. Kuigi kvaliteedimärgis peab olema olemas, et taotleda rahastamist, ei taga see rahastamist automaatselt.

Organisatsioon võib taotleda vabatahtliku tegevuse kvaliteedimärki: toetav ja/või vastuvõttev roll.

Vaadake üksikasjalikku teavet selle kohta, mis on Euroopa solidaarsuskorpus ja kuidas seda taotleda, või võtke lisateabe saamiseks ühendust riikliku bürooga.

KUIDAS TAOTLEDA?

VKEde Rakendusamet (EASME) peab üksused, kes soovivad tegutseda programmi „Erasmus noortele ettevõtjatele“ vahendavate organisatsioonidena, ametlikult välja valima pärast konkursikutset.
Euroopa Liidu Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet (EASME) määrab ametlikult vahendajaorganisatsioonid kogu Euroopa Liidus ja teistes osalevates riikides, kes tegutsevad ettevõtjate kohalike kontaktpunktidena.
Need üksused juhendavad ettevõtjaid kogu taotlemise ja vahetuse ajal, et aidata luua edukas suhe sobiva ettevõtjaga. Osalevate riikide ettevõtjad, kellel puudub kohalik kontaktpunkt, võivad valida mõnes teises riigis asuva kontaktpunkti.
Huvitatud organisatsioone kutsutakse üles jälgima regulaarselt EASME *veebilehte*

+ EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS

Euroopa solidaarsuskorpus pakub paljudele organisatsioonidele võimalusi arendada projekte kogukondade ja ühiskonna kui terviku hüvanguks. Programmis tehakse koostööd paljude organisatsioonidega, kes tegutsevad muu hulgas järgmistes valdkondades:

- demokraatliku osalemise julgustamine,
- võitlus sotsiaalse tõrjutuse vastu,
- looduskaitse,
- tervise ja heaolu edendamine,
- hariduse ja koolituse edendamine,
- töö sisserändajate kogukondadega.

Euroopa solidaarsuskorpusel on kaks tegevussuunda: vabatahtlik töö ja kutsealane töö.

Vabatahtlik töö

- Vabatahtlik tegevus
  - Individuaalselt
  - Meeskondades
  - Vabatahtlikud meeskonnad esmatähtsates valdkondades
- Solidaarsusprojektid

Kutsealane töö

- Praktika ja töökohad

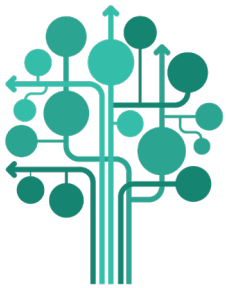
Erasmus noortele ettevõtjatele

+ ERASMUS NOORTELE ETTEVÕTJATELE

Erasmus noortele ettevõtjatele on ELi algatatud projekt, mida juhib Euroopa Komisjoni siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat (DG GROW).
Selle eesmärk on aidata uutel ettevõtjatel omandada asjakohaseid oskusi väikese või keskmise suurusega ettevõtte juhtimiseks, viibides mõnda aega mõnes teises ELi liikmesriigis asuvas ettevõttes. See aitab parandada nende oskusteavet ning soodustab ettevõtjatevahelist piiriülest teadmiste ja kogemuste vahetamist.
Programm on kättesaadav kõigile Euroopa uutele ja vastuvõtvatele ettevõtjatele, kelle alaline elukoht on 27 Euroopa Liidu liikmesriigis, Albaanias, Armeenias, Bosnias ja Hertsegoviinas, Montenegros, Põhja-Makedoonias, Serbias, Islandil, Türgis, Ühendkuningriigis, Ukrainas ja Kosovos [4].

[4] *See nimetamine ei piira seisukohti staatuse kohta ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

EPALE platvorm

EPALE on Euroopa mitmekeelne avatud liikmeskond, kuhu kuuluvad täiskasvanuhariduse spetsialistid, sealhulgas täiskasvanute koolitajad, nõustamis- ja tugipersonal, teadlased ja akadeemikud ning poliitikakujundajad.
EPALEd rahastatakse programmi Erasmus+ raames. See on osa Euroopa Liidu strateegiast, mille eesmärk on edendada rohkem ja paremaid õppimisvõimalusi kõigile täiskasvanutele, parandada täiskasvanuhariduse kvaliteeti ja pakkumist Euroopas, luua tugev üle-euroopaline täiskasvanuhariduse sektor ning võimaldada täiskasvanuhariduse spetsialistidel ja mitmekülgsetel koolitajatel jõuda kõigi täiskasvanuteni.

EPALE on loodud nii, et täiskasvanud õppija on täiskasvanuhariduse sektori arengu lõplik kasusaaja, olgu see siis ametlikus või mitteakadeemilises keskkonnas. Tegelikult on veebileht siiski suunatud pigem neile, kes pakuvad ja korraldavad täiskasvanuharidust, kui õppijatele endile.
EPALE teeb seda täiskasvanuhariduse kutsealade toetamise ja tugevdamise kaudu. See võimaldab liikmetel suhelda kolleegidega üle Euroopa ja õppida neilt oma blogipostituste, foorumite ja partneriotsingu keskkonna kaudu, mida täiendavad füüsilised kohtumised.

KUIDAS LIITUDA?

EPALE pakub hulgaliselt kvaliteetset ja täpset teavet, mis on oluline täiskasvanuhariduse praktikutele. Aja jooksul peaksid liikmed ise üha rohkem ja rohkem seda sisu pakkuma.
Lisateave selle kohta, kuidas EPALE kogukonnas osaleda.

Liikuvusprojektide lisavõimalused igas partnerriigis

Nordic Council of Ministers' Office in Estonia 30 YEARS IN ESTONIA

EESTI

Norden: välismaal saadud kogemuste või liikuvusprogrammides osalemise rahastamine

EESMÄRK

vabatahtlike saatmine arengumaadesse.
Vabatahtlike teavitamis- ja lähetamisprojektid võivad kesta kuni 24 kuud ning peaksid aitama suurendada Eesti elanikkonna nähtavust, teadlikkust ja toetust arengukoostöö ja humanitaarabi valdkonnas. Samuti on nende eesmärk suurendada Eesti panust ja nähtavust ning paremini mõista riikide arenguprobleeme ja säästva arengu eesmärke. Vabatahtlikel on kohustus teha teavitustööd: sihtriikidesse naastes peaksid nad korraldama üritusi oma tegevuse tutvustamiseks.

Lisateave

- https://www.norden.ee/et/regionaalne-koostoo/toetused
- https://vm.ee/et/tegevused-eesmargid/arengukoostoo-ja-humanitaarabi

FRANCE

“Service Civique” Prantsusmaal ja rahvusvaheliselt

EESMÄRK

„Service Civique“ on vabatahtlik kohustus teenida üldisi huve, mis on avatud kõigile 16–25-aastastele noortele ja kuni 30-aastastele puuetega noortele.

„Service Civique’i“ võivad korraldada ühendused, kohalikud omavalitsused (linnavalitsused, departmangude või piirkondade ametiasutused) või avalikud asutused (muuseumid, kolledžid jne) 6–12 kuu jooksul Prantsusmaal või välismaal vähemalt 24 tundi nädalas kestva missiooni raames. Ainsaks eelduseks on kättesaadavus ja motivatsioon.

Noored täidavad üldist huvi pakkuvat missiooni ühes üheksast sekkumisvaldkonnast, mis on tunnistatud riigi prioriteetideks: solidaarsus, tervishoid, haridus kõigile, kultuur ja vaba aeg, sport, keskkond, mälu ja kodakondsus, rahvusvaheline areng ja humanitaartegevus, hädaolukordades sekkumine.

Lisateave

- https://www.service-civique.gouv.fr/

SAKSAMAA

Gfaw Thüringi Kava (Gfaw Thüringen Scheme)

EESMÄRK

Thüringi liidumaa valitsuse liikuvusprogramm.

See toetab üksikisikuid ja/või rühmi rahaliste toetustega kõigis sektorites: kooliharidus, kõrgharidus, kutseõpe, täiskasvanuharidus ja noorsootöö.

Lisateave

- https://www.gfaw-thueringen.de/cms/?s=gfaw_esf_aktuell&pid=14

ÜHENDKUNINGRIIK

Thüringi Kava (The Thuring Scheme)

EESMÄRK

Turingi programm on Ühendkuningriigi valitsuse programm, mille eesmärk on rahastada rahvusvahelisi haridus- ja koolitusvõimalusi kogu maailmas.

See toetab globaalset Suurbritanniat, pakkudes Ühendkuningriigi organisatsioonidele kõrghariduse, täiendusõppe, kutsehariduse ja -koolituse ning koolide sektoris võimalust pakkuda oma üliõpilastele, õppijatele ja õpilastele elumuutvaid kogemusi välismaal õppimiseks või töötamiseks.

Lisateave

- https://www.turing-scheme.org.uk/

JE PARS AVEC L'ADICE PARCE QUE JE TROUVE QUE C'EST LE MOMENT PROPICE !
je pars avec l'ADICE pour découvrir & rencontrer !
Je pars avec l'ADICE pour faire de nouvelles & belles Rencontres !!
je pars avec l'ADICE pour vivre de nouvelles expériences !!!
JE PARS AVEC L'ADICE POUR DECOUVRIR DE NOUVELLES CULTURES
#Ckonje

ADICE
42 rue Charles Quint
59100 Roubaix, Prantsusmaa
T. 03 20 11 22 68
www.adice.asso.fr
Email: adice@adice.asso.fr

EPN GERMANY
Juri Gagarin Ring 122
Dritter Stock
99084 Erfurt, Saksamaa
T. +49 (0) 361 240 261 47
www.epngermany.com
Email: epn@epngermany.com

MERSEYSIDE EXPANDING HORIZONS
The Old Secondary Education Centre, Mill Lane - Old Swan Dritter Stock
L13 5TF Liverpool, England, Ühendkuningriik
T. 00 44 0151 330 0552
www.expandinghorizons.co.uk
Email: info@expandinghorizons.co.uk

MTÜ JOHANNES MIHKELSONI KESKUS
Riia 13-23
51010 Tartu, Eesti
T. 00 372 7300544
www.jmk.ee
Email: jmk@jmk.ee

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union